

DMat-05

Fra én eller flere mængder, A, B (delsmængder af grundmængden U), kan vi konstruere nye mængder:

Foreningsmængde: $A \cup B = \{x \mid x \in A \vee x \in B\}$

/

Fællesmængde: $A \cap B = \{x \mid x \in A \wedge x \in B\}$

A og B siges at være disjunkte hvis $A \cap B = \emptyset$.

Mængdedifferens: $A - B = \{x \mid x \in A \wedge \neg(x \in B)\}$

Komplementærmængde: $\overline{A} = \{x \mid \neg(x \in A)\} = U - A$

Symmetrisk differens: $A \oplus B = \{x \mid (x \in A) \oplus (x \in B)\}$

Udvalgte "regneregler" for disse mængdeoperationer:

$$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C) \quad \text{distributiv lov}$$

$$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C) \quad \text{distributiv lov}$$

$$\overline{A \cup B} = \overline{A} \cap \overline{B} \quad \text{de Morgans lov}$$

$$\overline{A \cap B} = \overline{A} \cup \overline{B} \quad \text{de Morgans lov}$$

$$\begin{aligned} A \cup (B \cap C) &= \{x \mid x \in A \vee x \in B \cap C\} \\ &= \{x \mid x \in A \vee (x \in B \wedge x \in C)\} \\ &= \{x \mid ((x \in A \vee x \in B) \wedge (x \in A \vee x \in C))\} \end{aligned}$$

Afnid
1.3

$$\begin{aligned}
 &= \{x \mid x \in A \cup B \wedge x \notin A \cup C\} \\
 &= \{x \mid x \in (A \cup B) \cap (A \cup C)\} \\
 &= (A \cup B) \cap (A \cup C)
 \end{aligned}$$

Vise: $\overline{A \cup B} = \overline{A} \cap \overline{B}$

1. $x \in \overline{A \cup B} \rightarrow x \in \overline{A} \cap \overline{B}$

Hvis $x \in \overline{A \cup B}$ så er $x \notin A \cup B$ og dermed

$$x \notin A \text{ og } x \notin B.$$

Dvs $x \in \overline{A}$ og $x \in \overline{B}$. Altså $x \in \overline{A} \cap \overline{B}$

$$2. \quad x \in \overline{A} \cap \overline{B} \rightarrow x \in \overline{A \cup B}$$

Tilsvarende.

EKS

$$\text{For } n \in \mathbb{Z}^+ \text{ set } A_n = \left[0, 1 - \frac{1}{n}\right] = \left\{x \in \mathbb{R} \mid 0 \leq x \leq 1 - \frac{1}{n}\right\}$$

$$A_1 = \{0\} \subseteq A_2 = \left[0, \frac{1}{2}\right] \subseteq A_3 = \left[0, \frac{2}{3}\right] \subseteq \dots$$

$$\bigcup_{i=1}^n A_i = A_1 \cup A_2 \cup A_3 \cup \dots \cup A_n = A_n$$

$$\bigcup_{i=1}^{\infty} A_i = [0, 1] = \{x \in \mathbb{R} \mid 0 \leq x < 1\}$$

En funktion $f : A \mapsto B$ opfylder at for ethvert element a i mængden A er der ét element $f(a)$ i mængden B .

Egenskab for f	for ethvert $b \in B$ findes der
injektiv	højst ét element $a \in A$ så $f(a) = b$
surjektiv	mindst ét element $a \in A$ så $f(a) = b$
bijektiv	præcis ét element $a \in A$ så $f(a) = b$

EKS $f : \mathbb{Z}^+ \rightarrow \mathbb{Z}^+$ givet ved $f(n) = 2^n$

f injektiv, da $2^n = 2^m \Rightarrow n = m$

f ikke surjektiv $f(\mathbb{Z}^+) = \{2, 4, 8, 16, \dots\}$

For et reelt tal $b > 0$ defineres **eksponentialfunktionen** med **grundtal** b som en funktion $f_b : \mathbb{R} \mapsto \mathbb{R}^+$, skrives $f_b(x) = b^x$.

Egenskaber:

Hvis x er et positivt helt tal så er $b^x = b \cdot b \cdots b$, hvor der er x faktorer i produktet.

$$b^{-x} = \frac{1}{b^x}$$

$$b^{x+y} = b^x b^y$$

$$(b^x)^y = b^{xy}.$$

f_b er bijektiv.

Hvis $b > 1$ så er f_b voksende. Hvis $0 < b < 1$ så er f_b aftagende.

Da f_b er bijektiv så er der en invers funktion: **logaritmefunktionen** med grundtal b , $\log_b : \mathbb{R}^+ \mapsto \mathbb{R}$.

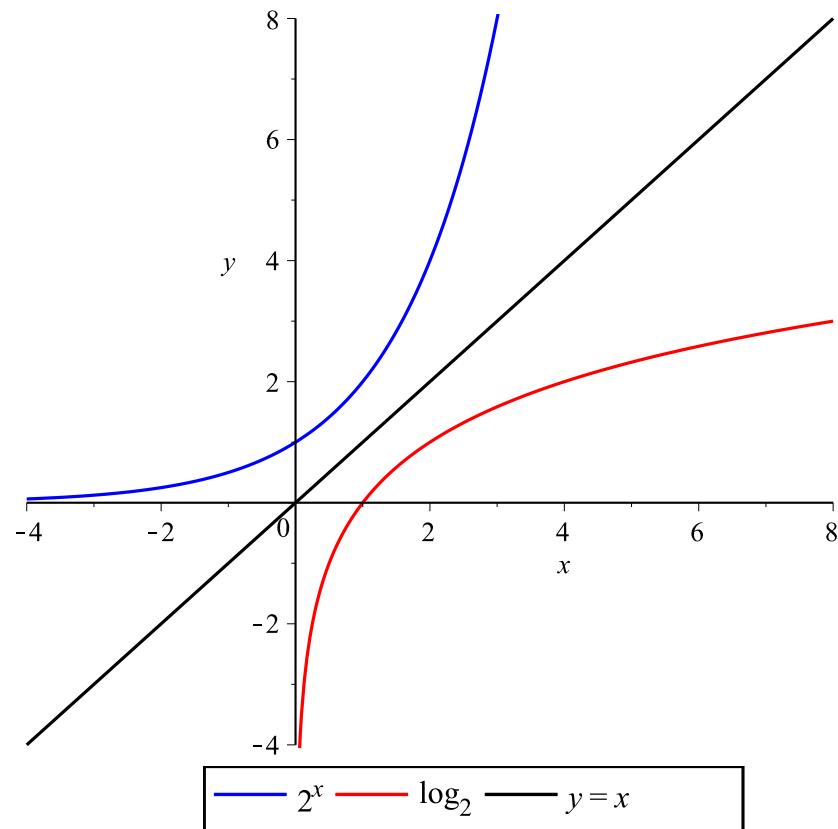
$$b^{\log_b x} = x, \log_b b^x = x$$

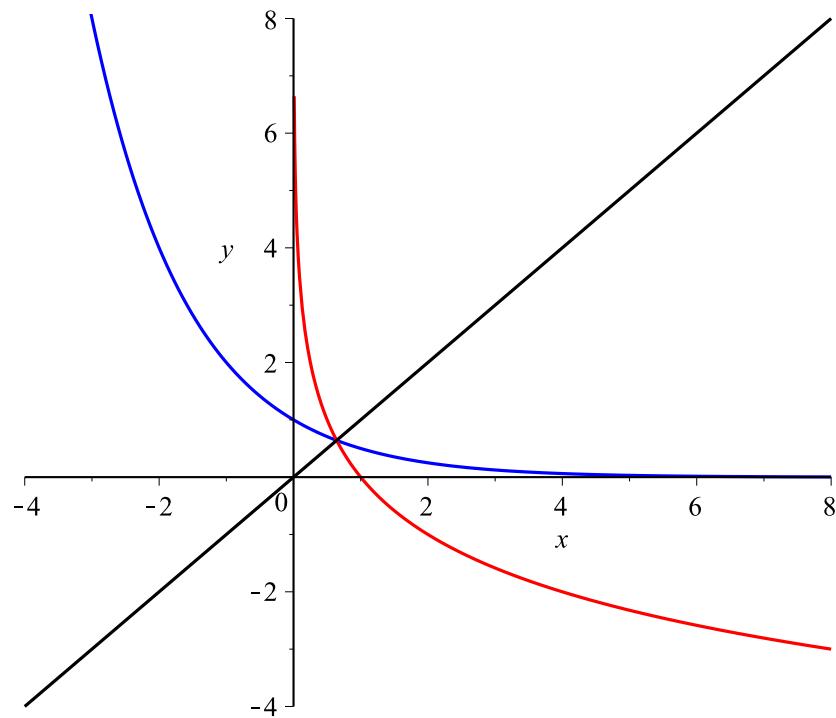
Egenskaber:

$$\log_b(xy) = \log_b x + \log_b y \text{ for alle positive reelle tal } x \text{ og } y$$

$$\log_b(x^y) = y \log_b x \text{ for alle reelle tal } y \text{ og positive reelle tal } x.$$

I DMat er $\log x = \log_2 x = \frac{\ln x}{\ln 2}$.

— $\left(\frac{1}{2}\right)^x$ — $\log \frac{1}{2}$ — $y = x$

$$8^4 = (2^3)^4 = 2^{3 \cdot 4} = 2^{12}$$

$$\log_2 2^{15} = \log_2 2^{15} = 15 \log_2 2 = 15$$

$$\log_4 8^4 = \log_4 2^{12} = 12 \log_4 2 =$$

$$12 \log_4 \sqrt[4]{4} = 12 \log_4 4^{\frac{1}{2}} = 12 \cdot \frac{1}{2} \log_4 4 = 6$$

En **følge** af elementer i mægnden S (f.eks. $S = \mathbb{R}$), skrives $a_0, a_1, a_2, a_3, \dots$, er en funktion $a : \mathbb{N} \mapsto S$.

Eller

$a_1, a_2, a_3, a_4, \dots$,

$a_m, a_{m+1}, a_{m+2}, a_{m+3}, \dots$, hvor m er et positivt eller negativt heltal.

Eller

$a_m, a_{m+1}, a_{m+2}, \dots, a_{n-1}, a_n$.

Fibonacci-tallene $f_0, f_1, f_2, f_3, \dots$

0, 1, $\underbrace{1}_1, \underbrace{2}_2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, \dots$

opfylder at $f_n = f_{n-2} + f_{n-1}$ for alle $n \geq 2$.

For en følge $\dots, a_m, a_{m+1}, \dots, a_n, \dots$ defineres

$$\sum_{i=m}^n a_i = \underline{a_m + a_{m+1} + \dots + a_n}$$

procedure $sum(m, n: \text{heltal}, a_m, \dots, a_n: \text{tal})$

$S := 0$

$i := m$

while $i \leq n$ **do**

~~**begin**~~

$S := S + a_i$

$i := i + 1$

~~**end**~~

{ $S = \sum_{i=m}^n a_i$ }

This means if $m > n$ then $\sum_{i=m}^n a_i = 0$

Eksempel. $\sum_{i=1}^n i = 1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$.

Eksempel. $\sum_{i=0}^n ar^i = \frac{ar^{n+1}-a}{r-1}$, hvis $r \neq 0, r \neq 1$.

$$\sum_{i=6}^{11} i = 6 + 7 + 8 + 9 + 10 + 11 = \sum_{i=1}^{11} i - \sum_{i=1}^5 i$$

$$\frac{11 \cdot 12}{2} - \frac{5 \cdot 6}{2} = 66 - 15 = 51$$